Johtaminen ja johtajuus on tärkeää koulutuksen kehittymiselle !?

Kuka vastaa johtajuuteen kasvusta, johtajuuden kehittymisestä ja johtajuuden tuesta Suomessa?

… jos ei kukaan, niin ”jotain tarttis tehrä” …

Tasa-arvoisen peruskoulun priorisoidut tavoitteet: OPH 2018

1. Johtaminen ja osaamisen kehittäminen

TAVOITE: **Koulujen johtamisjärjestelmää kehitetään tavoitteena yhdessäohjautuvat asiantuntijaorganisaatiot.**

KEINOT:

- Rehtoreiden sekä muiden opetus- ja koulutusalan johtajille luodaan systeeminen ammatillisen kehittämisosaamisen jatkumo, jossa johtamisopinnot ovat osa kokonaisuutta. (OKM, OPH)
- Esimiesmitoitus, -asema sekä pedagoginen johtajuus määritellään paikallisesti. (opetuksen järjestäjät)
- Henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien laadintaa rehtoreille ja muille opetusalan esimiehille tuetaan. (opetuksen järjestäjät, OPH tukee)
- Vahvistetaan vertaistukeen, esimerkiksi mentorointiin perustuvia osaamisen kehittämisen malleja palvelevan johtamisen tueksi. Lisätään koko opetushenkilöstön monialaista osaamista tavoitteena oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukeminen. (opetuksen järjestäjät, OPH tukee)
- Perustetaan kansallinen eri toimijoiden välinen johtamisen verkosto, jolla tuetaan johtamisosaamisen kehittymistä sekä luodaan johtamiskoulutuksen mallit. (OPH)

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma julkistettiin 13.10.2016

Opettajankoulutus Foorumin Strategiset linjaukset:

…

5. Osaavalla johtamisella oppilaitos oppivaksi ja kehittyväksi yhteisöksi …

KARVI: ARVIOINTIRAPORTTI 18.12.2018

ARVIOINTIRYHMÄN SUOSITUKSET

Miten opettajankoulutuksen uudistamistyötä tulisi jatkaa?

…

Opettajankoulutuksen muutosjohtamista tukemaan

Tarvitaan pysyvä kansallinen rakenne …

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Peruskoulufoorumi 16.2.2018
Peruskoulufoorumin tutkija- ja asiantuntijaryhmän esittämiä linjauksia

7 Hyvä johtaminen, Hyvä osaamisen johtaminen **ja johtamisosaaminen** mahdollistavat oppivan kouluyhteisön kehittymisen ja laadukkaan opetuksen. Hyvällä johtamisella tuetaan yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittymistä. Rehtoreilla ja oppilaitosten johtajilla tulee olla mahdollisuus ja myös velvoite osallistua johtamiskoulutukseen. **Rehtorien roolia ja osaamisen vahvistamista tulisi tarkastella pedagogisen johtajuuden, talouden, strategisen johtamisen ja henkilö- ja verkostojohtamisen osalta ja osaamisen johtamisen näkökulmista.**

7 Johtajuudella on suuri vaikutus siihen, kehittyykö organisaatio toivottuun suuntaan. **Siksi on tärkeää, että johtajuutta tuetaan ja johtamistaitoja kehitetään jatkuvasti.** Johtaja tukee koulun toimintakulttuurin kehittymistä kohti oppivaa organisaatiota. Rehtorin työaika ei saa täyttyä pelkästä hallinnollisesta työstä – myös kehittämiseen ja pedagogiseen johtamiseen tulee olla aikaa. Tätä voidaan tukea mahdollistamalla erilaisia jaetun johtajuuden malleja

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista

14.12.1998/986

2 §

«Rehtorin» kelpoisuus

Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on:

1) ylempi korkeakoulututkinto;

2) tässä asetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus;

3) riittävä työkokemus opettajan tehtävissä; sekä

4) opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot taikka muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus. (3.11.2005/865)

Jos samassa oppilaitoksessa järjestetään usean eri koulutusmuodon piiriin kuuluvaa koulutusta tai jos rehtori vastaa kahden tai useamman sellaisen oppilaitoksen toiminnasta, joissa järjestetään eri koulutusmuotojen piiriin kuuluvaa koulutusta, rehtorilla tulee olla 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu opettajan kelpoisuus johonkin niistä.

Opetushallinnon tutkinto, OPH:n verkkosivu

https://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/opetushallinnon_tutkinto

A-osa: Hallinnon perusteet

1. Yleishallinto, julkisuus, tietosuoja sekä
2. Kunnallishallinto
3. Opetustoimen hallinto
4. Opetustoimen rahoitusjärjestelmä

B-osa: Rehtorin johtamisroolit

4. Rehtori koulun toiminnasta vastaavana johtajana
5. Rehtori pedagogisena johtajana
6. Rehtori henkilöstöjohtajana (palvelussuhde ja lakimääräiset velvoitteet)

Tutkinto suoritetaan kahtena kirjallisena kuulusteluna (A- ja B-osa).

Uudet opetushallinnon tutkinnon perusteet, voimaan 1.8.2018

https://www.oph.fi/download/191771_Opetushallinnon_tutkinnon_perusteet_2018.pdf

Tutkintoon sisältyvät A- ja B-osa, joiden laajuus on yhteensä 15 opintopistettä. Aosa on laajuudeltaan 8 opintopistettä ja B-osa 7 opintopistettä.

A-osa: Hallinnon perusteet 1. Yleishallinto, julkisuus, tietosuoja sekä kunnallishallinto 2. Opetustoimen hallinto 3. Opetustoimen rahoitusjärjestelmä

B-osa: Rehtorin johtamisroolit

1. Rehtori koulun toiminnasta vastaavana johtajana
2. Rehtori pedagogisena johtajana
3. Rehtori henkilöstöjohtajana (palvelussuhde ja lakimääräiset velvoitteet) Tutkintovaatimuksista määrätään tarkemmin tämän määräyksen liitteessä.

Opetushallitus voi antaa tarkempia ohjeita tutkinnon suorittamisesta ja järjestämisestä.

Tutkinnon suorittaminen: Tutkinto suoritetaan kirjallisissa kuulusteluissa. Tutkinto voidaan suorittaa myös muulla tutkintosuorituksen vastaanottajan hyväksymällä tavalla ottaen huomioon tutkinnon suorittajan opinnot ja osaaminen.

Johtajuuteen kasvun polku

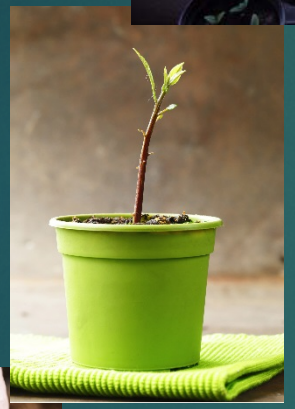
Luonnos: pohjaesitys kansalliselle mallille

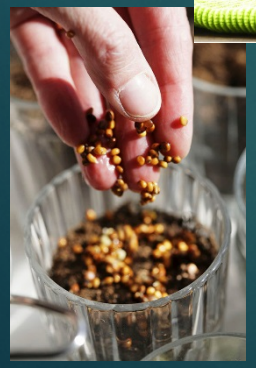
Oman johtajuuden kehittämisen vaihe:
Johtajuuden moninaisuus, ...

Aloittavan rehtorin tuettu kasvu:
Mentorin tuki ja paikallinen osaaminen, ...

Rehtorin pätevöitymiskoulutus:
Johtajuuden koko profiilin mukaan:
kompetenssialueet, ...

Johtajuuden siemen :
OKL opiskelun aikana kaikille käsitys johtajuuden merkityksestä ja osa-alueista: yhteisopettajuus, vastuuopettajuus, kouluyhteisössä toimiminen, ...

SURE / Veli-Matti Hakanen

Opettajankoulutuksen kehittämishankkeet 2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi keväällä 2018 yhteensä 12,7 miljoonaa euroa avustuksia opettajankoulutuksen kehittämiseen. Hankkeet edistävät Opettajankoulutuksen kehittämisohjelman toimeenpanoa ja ohjelman tavoitteiden toteutumista. Avustuksia myönnettiin 9 koordinoivalle

korkeakoululle. Kaikkiaan rahoitusta sai 25 hanketta. Alla esitellään vuonna 2018 käynnistyvät johtajuuden kehittämishankkeet.

ARKTORI - Arktinen kehittyvä rehtori

ArkTORI-hankkeessa tuetaan rehtoreita koulujen kehittämisessä ja strategisessa osaamisen johtamisessa sekä kehitetään rehtoreiden täydennyskoulutusta. Lisäksi pilotoidaan digitaalisia työkaluja rehtoreiden omaan ammatilliseen kehittymiseen. Hankkeessa luodaan malleja rehtoreiden verkostoitumiseen ja vertaismentoroinnin tueksi. Kehittämistyön lähtökohtana ovat maakuntauudistus ja SOTE-palveluiden reformi, jotka edellyttävät myös rehtoreilta valmiutta toimia sivistys- ja SOTE-palveluiden rajapinnassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Lisätiedot: projektipäällikkö Lauri Lantela, Lapin yliopisto, lauri.lantela(at)ulapland.fi

EduLeaders – Kehittämis- ja tutkimushanke kasvatus- ja opetusalan johtamisen perus- ja aineopintoihin

Hankkeessa kehitetään ja arvioidaan kasvatus- ja opetusalan johtamisen perus- ja aineopintoja.
1. vaihe (2018–2019): arvioidaan OPH-rahoitteista HY:n kasvatus- ja opetusalan johtamisen täydennyskoulutusta. Osallistujia haastatellaan ja heille tehdään kysely. Lisäksi haastatellaan alan asiantuntijoita. 2. vaihe (2020–2021): luodaan aineopintojen (60 op) opetussuunnitelma, joka toteutetaan täydennyskoulutuksena. Opintokokonaisuuksista kehitetään variaatiot kansainväliseen maisterikoulutukseen sekä koulutusvientituote HY+ kanssa.

Lisätiedot: Yliopistonlehtori Elina Fonsén, Helsingin yliopisto, elina.fonsen(at)helsinki.fi

KAJO – Kasvatus- ja koulutusalan opetushenkilöstön vahvistuva johtajuusosaaminen

EduFutura-hanke toteuttaa opettajankoulutuksen kehittämisohjelmaa uudistamalla opetushenkilöstön johtajuusosaamisen perus-, perehdytys- ja täydennyskoulutusta tarvekartoituksen, mallinnuksen ja kokeilun avulla. Tavoitteena on valtakunnallinen koko kasvatus- ja koulutusalaa palveleva monimuotoinen ja eheä koulutusratkaisu. Mukana JYU, JAMK, Gradia, Chydenius, Centria, KPEDU, Jyväskylä, Kokkola ja työelämäjärjestöt.

Lisätiedot: Koordinaattori Mika Risku, Koulutusjohtamisen instituutti, Jyväskylän yliopisto, mika.risku(at)jyu.fi

Koulun pedagogisen toimintakulttuurin kolmitasoinen johtaminen – KOPETI JO

Hanke tuottaa tutkimusperustaisesti oppilaitosjohtamisen 25 op opintokokonaisuuden, jotta jo opettajiksi opiskelevat voisivat suuntautua koulun toimintakulttuuria kehittävään yhteistoiminnalliseen johtamiseen. Perusopintokokonaisuus antaa rehtorin pätevyyden. Hanke perustuu ei-affirmativiseen kasvatuksen teoriaan, jossa didaktiikka sekä koulutuksen johtaminen ja hallinto nähdään kokonaisuutena. Hanke soveltaa ja kehittää toimintatutkimuksen ja kehittävän työntutkimuksen sekä jaetun johtamisen periaatteita.

Lisätiedot: Prof. Michael Uljens, Åbo Akademi, michael.uljens(at)abo.fi